

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут економіки та управління

(назва інституту)

Кафедра теорії економіки та управління

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту економіки та управління

(назва інституту)

Гораль Л.Т.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« _____ »

2018 року

ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСОВА ДУМКА УКРАЇНИ (назва навчальної
дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

перший (бакалаврський) рівень

(рівень вищої освіти)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва)

спеціальність

072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва)

вид дисципліни

вибіркова

обов'язкова / вибіркова

Івано-Франківськ-2018

Робоча програма дисципліни «Основи фінансової думки» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування».

Розробник:

Асистент кафедри теорії економіки та управління, к.е.н.
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)

Савчин І. З.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії економіки та управління
(назва кафедри)

Протокол від « 29 » серпня 2018 року № 1.

Завідувач кафедри теорії економіки та управління

Сімків Л.Є.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри фінансів

Фадєєва І.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи фінансової думки» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 2		Семестр	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів ECTS	3		3			
Кількість модулів	1		1			
Загальний обсяг часу, год.	90		90			
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	36		36			
лекційні заняття	18		18			
семінарські заняття	-		-			
практичні заняття	18		18			
лабораторні заняття	-		-			
Самостійна робота, год., у т.ч.:	54		54			
виконання курсової роботи	-		-			
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-		-			
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	18		18			
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	18		18			
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	18		18			
підготовка звітів з лабораторних робіт	-		-			
підготовка до екзамену	-		-			
Форма семестрового контролю	Диференційований залік		Диференційований залік			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій формування системного бачення еволюції світової фінансової думки, вивчення питання історичного розвитку фінансової думки в історії людства від стародавнього світу до сучасності, розгляд фінансових теорій давнини та сучасності, їх вплив на розвиток фінансів.

Завдання вивчення дисципліни: формування фінансового мислення та систематизація теоретичних фінансових знань щодо сучасних наукових досягнень у фінансовій сфері та вироблення практичних навичок їх адаптації до потреб бізнесу в умовах сучасної хаотично структурованої економіки.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- знати еволюцію фінансової думки у контексті основних етапів її розвитку;
- аналізувати економічні погляди найбільш видатних представників світової та вітчизняної фінансової думки;
- характеризувати основні школи, течії, напрямки розвитку фінансової думки в Україні та світі, в т. ч. й сучасні;
- проводити порівняльний аналіз основних напрямів фінансової думки в процесі їх еволюції;
- застосовувати набуті знання при аналізі фінансових явищ, процесів та їх відображення в фінансовій думці;
- вміти визначити вплив фінансової думки Заходу на формування і розвиток української фінансової думки.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- здатність до аналізу і синтезу, здатність до критики і самокритики;
- здатність працювати як самостійно, так і в групі;
- здатність продукувати нові ідеї.

фахових:

- мати уявлення про особливості та тенденції сучасного цивілізаційного розвитку та його фінансові аспекти;
- бути спроможними приймати рішення та розв'язувати наявні проблеми на інноваційній основі;
- обґрунтовувати пропозиції щодо можливостей використання напрацьованих теоретичних положень з метою підвищення ефективності функціонування державних фінансів України і подальшого розвитку вітчизняної фінансової науки.

Результати навчання дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

- демонструвати вміння проводити дослідження міжнародного характеру та масштабу;
- демонструвати здатність критично мислити та вміти вирішувати важливі проблеми на основі інноваційних підходів;
- демонструвати навички управління інформацією, міжособистісні навички.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Становлення та розвиток фінансової науки	18			
ЗМ 1	Концепції фінансів у фундаментальних економічних теоріях	12			
Т 1.1	Розуміння фінансової науки попередниками англійської класичної політекономії. Меркантилізм. Школа фізіократів. Вільям Петті - предтеча англійської класичної політекономії.	2		1	3.1.1
Т 1.2	Фінансові концепції англійської класичної політекономії. Державні видатки як непродуктивні витрати суспільства. Мінімальні податки та їх раціоналізація. Державний борг у класичній політекономії.	2		1	3.1.2
Т 1.3	Фінансові теорії історичної школи Німеччини. Фрідріх Ліст - засновник історичної школи Німеччини. Фінансова теорія Адольфа Вагнера. Карл Дітцель про державний борг.	2		1	3.1.3
Т 1.4	Маржиналізм і його вплив на розвиток фінансової науки. Предмет і сутність маржиналізму. Маржиналістські методи аналізу фінансів.	2		1	3.1.4
Т 1.5	Кейнсіанство і його значення для розвитку фінансової науки. Фінансова теорія Джона Мейнарда Кейнса. Державні фінанси в концепціях ортодоксального кейнсіанства. Некейнсіанські концепції бюджетного регулювання. Фінансові засади теорії суспільного товару.	2		1	3.1.5
Т 1.6	Інституціоналізм і його вплив на фінансову думку. Американський інституціоналізм ХІХ ст. Неоінституціоналізм кінця ХХ ст. - початку ХХІ ст.	2		1	3.1.10
ЗМ 2	Розвиток фінансової думки в Україні	6			
Т 2.1	Історія виникнення української фінансової думки. Зародження фінансової науки в Україні. Основні представники фінансової науки України та їх наукові інтереси. Методологічні ознаки Української класичної школи державних (публічних) фінансів.	4		1	3.2
Т 2.2	Новітні уявлення про розвиток фінансової науки. Сучасні концепції державних фінансів та їх розвиток. Сучасна парадигма західної фінансової науки.	2		1	3.3

Всього:

Модуль 1 – змістових модулів – 2.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Становлення та розвиток фінансової науки	18			
ЗМ 1	Концепції фінансів у фундаментальних економічних теоріях	12			
П 1.1	Розуміння фінансової науки попередниками англійської класичної політекономії	2		1	3.1.1
П 1.2	Фінансові концепції англійської класичної політекономії	2		1	3.1.2
П 1.3	Фінансові теорії історичної школи Німеччини	2		1	3.1.3
П 1.4	Маржиналізм і його вплив на розвиток фінансової науки	2		1	3.1.4
П 1.5	Кейнсіанство і його значення для розвитку фінансової науки	2		1	3.1.5
П 1.6	Інституціоналізм і його вплив на фінансову думку	2		1	3.1.10
ЗМ 2	Розвиток фінансової думки в Україні	6			
П 2.1	Історія виникнення української фінансової думки	4		1, 5, 6	3.9
П 2.2	Новітні уявлення про розвиток фінансової науки	2		1, 5, 6	3.10

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Становлення та розвиток фінансової науки	18		
ЗМ 1	Концепції фінансів у фундаментальних економічних теоріях	6		
Т 1.5	Фінансові концепції посткейнсіанства. Неокласичний синтез	4	1	3.1.5
Т 1.6	Фінансова концепція в неоінституціоналізмі Рональда Коуза	2	1	3.1.10
ЗМ 2	Розвиток фінансової думки в Україні	12		

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 2.1	Осередки фінансової науки в Україні кінця XIX - першої половини XX ст.	4	1, 5, 6	3.9
	Хронологія фінансової думки України на етапах її становлення та розвитку	4		
Т 2.2	Вивчення наукового доробку сучасних учених-фінансистів окремо за напрямками	4	1, 5, 6	3.10

Інші види самостійної роботи та загальний її баланс характеризує таблиця 1.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1 Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.

2 Історія вчень менеджменту: конспект лекцій / С.Я. Кісь. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2013. – 71 с.

4.2 Додаткова література

3 Основи фінансової думки: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни / Шийко В.І. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. – 44с.

4 Історія економічних вчень: методичний комплекс / В.П. Колодрубський, С.Я. Кісь. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2003. - 48 с.

5 Фінансова думка України: у 3 т. / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф., засл. діяча науки і техніки України В.М. Федосова. - К. : Кондор; Т.: Економічна думка, 2010.

6 Юхименко П. І. Актуальні проблеми фінансової думки України: навчально-методичний посібник / П. І. Юхименко С. В. Бойко. – Біла Церква, 2012. – 110 с.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за двома змістовими модулями ЗМ 1 і ЗМ 2. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи фінансової думки»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ 1	20
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ 1	30
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ 2	20
Контроль засвоєння практичних навиків змістового модуля ЗМ 2	30
Усього	100

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни